

Передплата

на «РУСЛАНА» виходить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5^{1/2} год. пополудня.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщина). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи авертає ся лише на попереднє застереженя. — Рекламы неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні прймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Міністер-президент Гавч про виборчу реформу.

(X) Нема найменшого сумніву, що виборча реформа займає тепер всі уми, і що она витиснула пятно і ціху свою на теперішнім положеню політичним, а всі інші події, як угорске пересилене, соймові сесії і т. п. відсунула на дальше місце. Є се отже річ певна, що недалеко вже сесія державної ради буде відбувати ся під впливом реформи виборчої, котра від останної сесії поступила значно вперед. Правительство мусіло се помітити, що велика частина політичних сторонництв стоїть за виборчою реформою, а деякі лише побоюють ся майоризованя національних меншостей.

З тих причин постановило правительство зробити почин в тій справі, котра доси обертала ся більше в рамках теоретичної розправи і в виробленем предлоги про виборчу реформу утворити підвалини до переведеня справи і надати їй практичний напрям.

Таким способом правительство взяло справу в свої руки і заняло начальне становище в цілім змаганю. Нема однак сумніву, що задача правительства в тій справі зовсім нелегка, а хто лише троха над сею справою призадумав ся, зумів се належно оцінити, всі трудности, які тут насунувають ся в Австрії, зложені з різних країв і заселені ріжними народностями.

Перед депутациєю віденських промисловців, котрі явили ся у міністра-президента з нагоди залізничного страйку, заявив бар. Гавч, що парламентови предложить виборчу реформу до рішення, а вже на першій засіданю державної ради, котра небавом збере ся, виле-

жить становище правительства в тій справі. Окрім того замітив бар. Гавч, що правительство за згодою Корони займає ся вже приготовленем предлоги закона про виборчу реформу, котрий буде оснований на новітних підвалинах і відповідь всяким вимогам часу.

Задачею державної ради буде отже ще в тій законодатній добі вкупі з правительством довести до ціли сю реформу.

Є се отже зовсім рішуча заява, котра є лише дальшим наслідком недавньої вісти поданої в Wiener Abendpost про становище правительства в справі виборчої реформи. Виравді правительство не означило докладно речиння, в котрім внесе начерк закона, однак із сеї заяви виходить, що правительство бажає ухваленя сего закона в теперішній державній раді. Позаяк закон сей, о скільки можна вже тепер здогадувати ся, буде доволі скомплікований, то годі сподівати ся скорше предлоги закона, як в лютім. Перед тим однак бажає правительство при виробленю сего закона порозумівати ся з всіма парламентарними сторонництвима, щоб закон був вислідом обопільного порозуміння бодай з головними сторонництвима.

Як небудь міністер-президент переговорював в сій справі уже з деякими провідниками парламентарними, то ніяке парламентарне сторонництво не висловило ще свого погляду про сю справу.

N. fr. Presse заявляє, що лише менші сторонництва будуть противні виборчій реформі, а від великих сторонництв може правительство сподівати ся піддержки, що однак буде зависиме від постанов і якости виборчого закона. Далеко переважна часть німецьких сторонництв, як запевняє N. fr.

Presse, стоїть за загальним рівним правом виборчим, наколи будуть дані достаточні національні обезпеченя. Німецькі послы з Чех і Моравії домагають ся, щоби рівночасно з виборчою реформою в державній раді були заведені в соймах чеськім і моравськім національні вета. Окрім того домагають ся при поділі нових округів виборчих до державної ради національно розмежених округів, при чім мала би також бути узгляднена податкова сила того краю. Так само домагає ся N. fr. Presse обезпеченя міст Цилеві і Мариборгу проти словінської товпи.

Так отже розумів N. fr. Presse рівне право виборче, щоби правительство законом обезпечило перевагу Німців.

N. fr. Presse завіщає також, що число польских мандатів має бути побільшене, щоби тим способом приєднати польске коло для виборчої реформи. Але як буде представляти ся поділ виборчих округів з огляду на інтерес руского народу, о тім поки що нічого ще не відомо, отже caveat consules, щоби не повторила ся в новім виданю Шмерлінгівска геометрия виборча.

Минулого тижня півурядовий Fremdenblatt подав серию статей п. в. Die österreichische Wahlreform. Знаменно, що сей дневник висловив ся за загальним і рівним правом виборчим, але опертим на автономії країв, не на автономії народностей. Автор сеї статі промовляє за тим, щоби побіч дотеперішних виборчих округів потворити ще спільні ріжним народам округи, котрі мали би вибирати компромісових кандидатів. При тім зазначає, що теперішня реформа виборча буде ріжнитися від давніших тим, що є впливом змаганя найширших верств суспільности.

Бернштерне Бернзон.

ОТЕЦЬ.

Переклав

Івдор Демкович Добрянський.

Чоловік, о котрім ту будемо оповідали, був в его парохії найбільше могучим; він називав ся Торд Евераас.

Одного дня стояв він в канцелярії пароха, випростований і зі сьвяточною повагою. «Дав мені Бог сина» — сказав він, — «і хотів би я, щоби охрестивли».

— Як має називати ся?

— Фін, як мій тато.

— А хто є куми?

Іх названо; були се найвиднійші мужі і жінки в парохії; всі вони належали до родини вітця.

— Мавш еще що сказати? — питав парох і глянув на него. Мужик стояв хвилю мовчки.

— Я хотів би, щоби его охрестили самого одного, — сказав.

— То значить в будній день?

— В тую суботу, що прийде о дванадцятій в полудне.

— Мавш еще що? — питав парох.

— Впрочім не знаю нічого.

Мужик крутив капелюх в руках, як би забирив ся вже йти. Тоді підніс ся парох.

— То позвольте, що вам ще на дорогу чогось пожелаю, — сказав він, приступив до Торда, взяв его за руку, подивив ся єму в очи і мовив: «Дай Боже, щоби тобі ся дитина була на благословені».

За шіснадцять літ від того дня стояв Торд знов в покою пароха.

— Ти держиш ся добре, Торде, — сказав парох не завважавши на нім ніякої зміни.

— Бо також нічим не журю ся, — відповів Торд.

На те замовк парох. За хвилю питав:

— За чим нині вечер до мене приходиш?

— Нині вечер приходжу в справі мого сина, котрий завтра повинен бути конфірмований.

— Є він молодець що раз.

— Я не гадав би вам заплатити вашої належитости, поки не буду знав, котре місце одержить він в костелі.

— Я призначив для него перше.

— Тепер я того певний — осьде для вас десять таларів.

— Желавш може ще чого? — питав парох подивившись на Торда.

— Не знаю більше нічого. — Торд відійшов.

Минуло знов вісім літ, коли одного дня завважано перед канцелярією пароха голосний шмер, се йшло багато людей — пізнав його.

— Ти приходиш нині вечер в численнім товаристві.

— Хочу замовити заповіді для свого сина; він має женити ся з Карен Шторліден, донькою Гудмунда, котрий ту стоїть.

— То найбогатша дівчина в цілій парохії.

— Так люди кажуть, — відповів мужик — підгладжуючи собі одною рукою волосє до гори.

Парох сидів хвилину, як би задумав ся. Не кажучи нічого, вислав відтак імена в свої книги, а чоловіки підписали.

Торд положив на стіл три талари.

— Мені прийде лише один, — сказав парох.

— Я знаю, що ви маєте жадати, та він є моя одинока дитина, тож я хотів би мою справу залагодити як найліпше.

По сїм поясненю взяв парох гроші.

— Тепер стоїш задля твого сина вже третій раз тутки, Торде.

— Але тепер я з ним вже й готов, — відповів Торд, — завязав свою мошонку і пішов, — за ним поволи чоловіки.

(Конець буде).

Провокатори.

(Дальше).

Вчера ми зазначили задушевні бажання польських шовіністів, як они представляють ся в статі *Słow a polsk-ogo* з минулої суботи. Те, що *Słowo polskie* називає „здоровою (!) експанзією“ виглядає так, як колиб з двох закутих невольників один успів увільнити одну руку з оков і тою ж рукою печав зараз другого, в подвійні дуби закутого невольника давити, щоби борони Боже він не визволив ся коли небудь на свободу. Та сей поспіх захланности покарав ся страшно на лютім невольнику. Спільний їх пан, що помилював був своїх рабів, закував назад освободжену руку і захланний невольник опинив ся назад в дубах...

Події ідуть тепер так скоро по собі, що від вчора до нині збула ся справді ся казка в дійсности. Пишучи початок сеї статі, ми і не знали, що так скоро наступить кара на польських шовіністів. Числячи на автономію Королівства, лаштували ся ще в суботу в похід на Русь і на Литву, а тимчасом в понеділок ось що приніс їм телеграф з Петербурга: Царським указом з дня 10. с. м. оголошено воєнне право у всіх десяти польських губерніях. Урядовий комунікат пригадає царський указ з дня 25. грудня 1904 р., який поставив засаду поступового зновлення горожанського життя російських підданих і дальше так каже: Зарядження, пороблені з сего приводу дотичили також підданих польської народности. На підставі тих заряджень знесено виїмкові закони, які тамували розвій тої народности, а єї права зрівнано з правами російського населення. В сей спосіб повстали реформи дотично школи, земств, міської і судової адміністрації, які усталено постановами комітету міністрів з дня 18. червня с. р. і указом з 30. цвітня с. р. про релігійну свободу.

Дальше розширено також на Поляків загальні зарядження, дотично покликаних представителів народу до державної думи і заведення свободи зборів. Вкінці Поляків в дни 30. жовтня признано свободними горожанами. В сей спосіб дано їм цілковиту можливість вилвити свою спосібність до прийняття участі в великій творчій праці.

Забуваючи зовсім на давніше одержані доскульні науки, польські політики, які кермують національним рухом в польській Королівстві, проявляють стремління, які є рівно небезпечні для польського населення, як безвстидаї супротив російської держави і звернені є до відірвання Польщі від держави. Они відкидають гадку спільної праці з російським народом в думі, а жадають в цілім ряді зборів автономії Польщі з скремою репрезентациєю і в сей спосіб змагають до відбудованя польського королівства.

Посеред них стоять против себе дві партії, іменно соціялісти і народовці. Обі годять ся в сїм змаганю, треваючим в головах кількох літератів, публіцистів і народних бесідників, які старають ся пірвати за собою населенє. В різних містах надвислянських земель відбули ся численні походи з польськими прапорами, при співі польських, революційних, національних пісень. Рівночасно починає ся самовільне випиране державної мови навіть там, де єго уживанє є приписане законом. В інших місцях ватаги робітників рабують школи, державні маґазини горівки, комунальні інституції і нищать при тім всякі кореспонденції в російській мові. Представителі льокальних властей боронять енергічно порядку і публичної безпечности; при тім від року проливають свою кров і падають жертвою політичних злочинів. Розумнійша часть польської суспільности є безсильна супротив витворюваного чимраз більшого примусу зі сторони революційних організацій.

Правительство не допустить до нарушеня інтегральности держави. Проекты і діла поветанців примушують правительство до як найбільше рішучої заяви, що доки нові розрухи в надвислянських землях не стануть здержані, доки

часть населеня, ідуча за політичними агітаторами, не відступить від свого заслїпленя, доти жадне добродійство, випливаюче з маніфестів з 18. серпня і 30. жовтня не стане участію тих земель.

Про здійсненє мирових засад не може бути, природна річ, бесіди в краю, який, находить ся в стані розрухів. В цілі привернення порядку оголошено воєнний стан у всіх губерніях польського Королівства. Так отже будуччина польського народа залежить від неґо самого Правительство, яке хоче і дальше удержати в силі розпочаті послїдними законодатними ділами розширенє національних прав польського народа, зачекає, аж сей нарід увільнить ся від політичного збуреня, яке опанувало польське Королівство, та перестерігає нарід перед вступленєм на дорогу, якої небезпечність на жаль пізнав вже не перший раз.

І хто то прислужив ся так польському народови в Королівстві, як не ті „випехпольські“ шовіністи, що в своїй захланности почали передчасно будувати „кресову“ Польщу від Львова аж по Київ і від Уманя аж по Вильно.

(Кінець буде).

Політичні вісти.

В справі зелізнячого страйку в Австрії телеграфують з Відня, що від вчора можна єго рішучо уважати покінченим. Вчора вечером міністеріальний радник Банґавс предложив повновласникам зелізничих робітників зміст умови, який прийнято з вдоволенєм до відомости. Також на приватних зелізничих страйк устане з нинішнім днем, хотяй переговори розпочнуть ся доперва нині. На північній і полудневій зелізничій товарний рух ще по части здержаний задля труднощій, які обструкція витворила в руху. Натомість комітет чеської соціально-демократичної партії відбув довірочне засіданє, на яким подано до відомости розказ партійної еґзекутиви, щоби всьо приготувати до генерального політичного страйку.

Поїздка угорських міністрів до Відня стоїть в звязі зі справою опору угорських муніципій. Розходить ся іменно о то, як поступати супротив тих муніципій, що ставлять опір. Правительство виготовило вже в сій справі основні постанови і розходило ся ще лиш о то, щоби на них Корона згодила ся. Як тепер з Відня доносять, цїсар згодив ся вповні на предложеня бар. Феєрварого а правительство угорське розлічне тепер акцію в інтересі поборованя опору муніципій а відтак займе ся приготуваннями до нової кампанії виборчої.

З кругів коаліції доносять тепер, що провідирі коаліції звернули ся були по 23. вересня до цїсаря з предложениями компромісовими, але їх вже не прийнято, бо тимчасом кабинет Феєрварого одержав вже був як найдальше ідучі уповажненя.

Заколот в Варшаві, як і взагалі в польській Королівстві уявив ся наглядно на великім вічу, скликаним союзом польських інженерів і технїків до просторої салі варшавської фільгармонії. Представителі всіх партій зголосили ся рівночасно до голосу, тож жереб мусів рішати про порядок промов. Перший жереб витягнув представитель жидівско-соціалістичного „Бунда“, другий речник партії „Пролетарият“, третій представитель „польської партії соціалістів“, четвертий бесідник „поступової демокрації“, пятий речник „міжнародних соціалістів“, шестий представитель „народової демокрації“, сьмий речник „партії польської державности“, осьмий бесідник „російської соціальної демокрації“, а вкінці девятий представитель „страйкуючих зелізняків“. Не явили ся на тім вічу заступники „буржуазійних“ кругів і взагалі умірковані живля, які хотїли би на даних вже основах розвивати організацію краю і народа. А що і між ними кругами, відповідно до інтересів їх заводів, клас і традицій мусить бути кілька груп, тож розлад серед польської суспільности в Королівстві не ограничує ся на тих 9 наведених групах.

По промовах всіх вчислених речників на

згаданім вічу, ухвалено однодушно ось які резолюції: 1) солідарність з російськими революціоністами. 2) відкиненє конституції, заповідженої царем, 3) знесенє всяких виїмкових крав, воєнного стану і зміщеної охорони, 4) абсолютна рівноправність жидів в цілій Росії, 5) культурально-національні свободи для всіх народів в державі, 6) треванє страйку, доки всі політичні вязні не одержать свободи, а воєнний стан не буде знесений і доки правительство не дасть запоруки, що заведе всі свободи.

— **ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ.** При зміні місяця просимо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залегlostий та о прислудуванє нам нових передплатників.

НОВИНИ.

— **Календар.** В середу: руско-кат.: Акиндина; римо-кат.: Леопольда. — В четвер: руско-кат.: Аїтали, Йосифа; римо-кат.: Отмара.

— **Є. Ексц. Митрополит Шептицький** виїздить в середу дня 15. с. м. на довший час до Відня.

— **Вечерниці з танцями** відбудуть ся в залах львівської „Рускої Бесіди“ в суботу дня 18. с. м. Они будуть послїдними сих мясниць. Устроює товариство студентів політехніки „Основа“ і запрошує до участі в сих вечерницях всю місцеву і замісцеву інтелігенцію. Вступ від особи 1 К. Початок о год. 8½.

— **В Перемишли** відбуде ся в неділю, дня 19. с. м. о год. 12 в полудне в салі „Народного Дому“ велике хлопське віче з отсим порядком нарад: 1) Отворенє віча і вибір президиї. 2) Загальне право виборче. 3) Внесенє до точок дневного порядку. — Звертаємось до Русьнян перемської землі з зазивом як найчисленнійше явитись на тім вічу, щоби в той спосіб дати доказ нашої політичної зрілости, дати доказ нашої енергії, з якою вираємось до здобуття одного з найголовніших належних нам прав. За виділ „Селянської Ради: Др. Теофіль Кормос голова, Стефан Новаковський місто голова, Тимко Микита за секретаря.

— **Вісти з закордонної України.** Від Нового року має в Києві виходити дневник в українській мові, а говорять, що в найблизших днях має почати виходити якась українська часопись в Києві.

Студенти-Українці в Одесі ухвалили на вічу дня 11. с. м. жадати тимчасом основаня на університеті трьох катедр для української історії, мови і літератури з українською викладною мовою і четвертої катедри для історії українського права. Віче студентів запротестувало проти урядового називаня Українці — „Малороссами“.

В Одесі освоюють тамошні Українці товариство „Просьвіту“ з подібним кругом діланя, як галицька „Просьвіта“.

На Україні починає ся змаганє до зреорганізованя православногo клиру. В Чернігівщині ухвалено скликати в тій справі єнархіяльний зїзд.

— **Про надлішну масакру** в тісній і темній улиці Трибунальській помістив в „Ділі“ єї очевидець п. директор Борковський, повертаючий з донькою з віча в „Народнім Домі“, котрого як старого поважного чоловіка чейже годі підозрівати, аби брав чинну участь в демонстрації, — отсей опис: „Я пішов звичайною дорогою в сторону Марійської площі, і що тим смїлійше, що на улиці було зовсім просторо. Але дійшли ми недалеко костела взїтїв, як опинились нараз серед такої тиснини, що, як то кажуть, ні вперед ні взад. Ми успокоювались тим, що на площі коло взїтїв прорідить ся звиди, так що буде можна визводити ся. Але оказалось воно неможливо, і ми, мов філею ріки несені, раді і не радї поплили в улицю Трибунальську, — знов успокоючи ся, що незабаром вийдемо на Ринок, та там уже станемо вільні. В такій мисли старались ми навіть, о скільки було можливо, протискатись наперед, щоби чим скорше визволитись з тиснини. Та стало ся щось несподіваного, бодай для мене, що перший раз в житю найшов ся в такій пригоді. Всьо здив спинив ся; неможна ані наперед поступати, ані звернути ся, бо з задю счинив ся ще більший патови. Нараз починають люди вперед нас звертати ся. Пісня — мабуть „Ще не вмерла Україна“ — втихла. На самім переді чути якісь крики. Товпа знов остановила ся. Чути чийсь промову. Виджу, що хтось, піднесений на руках в гору, сильним голосом ззиває народ, щоби спокійно розійти ся. Підчас тої промови на самім переді вчинило ся трохи свободнійше, так що я з донькою, могли поступити ся ще ближше до виходу в ринок та з середини улиці завернути близько тротоару, що веде попід готель і реставрації. Коли так стоїмо та

хвилю ждемо, щоби перед нами троха прорідло, нараз кидають ся люди зперед нас в дилку утєчу, а за нами при дуже слабїм освїтленю утєці блїзели піднесені в гору шаблї. Я не встиг ще з донькою відвернути ся, як владає на нас кількох поліцаїв з піднесеними шаблями, а другою рукою ударяють нас в груди, так що ми обоє перевернули ся горілиць в болото. Підняти ся нема способу, бо люди втікають дальше і допчуть нас ногами. Я лежу майже без пам'яті, донька коло мене в розпуці о мое житє. В тїм випадє на нас знов трєх инших поліцаїв і починає нас плазувати шаблями, хоч ми обоє лежали мовчки горілиць на землі. На щастє якось прорідло і ми могли підняти ся. Але капелюха мого нема, парасоля мого і доньчиного так само, капелюх доньки в болотї, одного кальона нема. Я ледво стою бо падаючи потовк собі кости; поступити ся також не могу, бо в правій голени чую тяжкий біль. Показало ся опїєли, що голїнь потовчєна і зранєна; певно хтось, утїкаючи по верх мене, по частував мене здоровим закаблуком. Розумїє ся само собою, що одїж наша цїлком знівечєна, голова, лице, волосє стїляне в болотї. Ледво ми отямилї ся з перестрахи і дыва, аж тут жєна на нас кількох кїнних поліцаїв; та якось пошастило нам усунути ся на бїк, бо в тїм мїсци, де ми стояли і роздивлялї ся ще за потраченими рїчами, було вже порожно. Ми переждали хвилю, пока сторожка безпечєнства не докїнчить свого дїла очищєня улици.

— XIII. правичний курс науки для касєрїв і членїв заряду сїлок ошадности і позичок відбудє ся в часї від 4. до 16. грудня с. р. у Львовї. На курс сей можуть бути прийняті кандидатї, представлєні зарядами сїлок їстїнуючих, або основательними комїтєтами проєктованих сїлок і зголошєних до Бюра патронату. Зазначує ся при тїм, що число учєняків на курсї є обмежєне до 32. Першєнство до прийнятї на курс приєслугує кандидатам з тих сїлок патронацїях, котрї до сєї порї з курсїм не користали, а потребують виучєня свого кандидата на касєра, їменно єсли в їдновїмї полагоджєню поданїя о прийнятї кандидата представлєного на попередний курс одержали прирєченє прийнятї на тепєрїшний курс, що в поданїю належить пригадати. До кожного поданїя о прийнятї на курс треба долучити: 1) метрику хрєщєна або звичайний метрицальний витїг кандидата, 2) пробу звичайно го письма кандидата разом з єго заявою, що на колїсї буде прийнятим, зобов'язує ся прибути на науку і прїдержувати ся зобов'язуючої в часї науки їнструкцїї.

Кандидати незасїбні можуть одержати за допомогу від видїлу кравєго по 50 К. о що треба в поданїю о прийнятї просїти. Крім того готує Бюра патронату поперти заходи прийнятї на курс кандидатїв з мїсцевостїй дальше від Львова положєних о знизжєнє цїни їзди зєлїзницею. В тїй цїли належить долучити до поданїя о прийнятї другє поданїє до властївої Дирекцїї зєлїзниць державних. Неостємплюванї поданїя о прийнятї на курс належить вносити до „Бюра Патронату для сїлок ошадности і позичок при видїлї кравєм в Львовї“ найдальше до 24. надолїста с. р. Неузглядненї поданїя будуть звєрненї.

— Фарбований лїс. «Паранський комїтет» у Львовї, котрий зав'язав ся був в цїли несєня Русинам в Бразилїї матерїяльної і моральної помочи, вислав перед чєма лїтами п. Стефана Петрицкогo, недокїнчєного медїка, абї спїльно з посєлєними там оо. Василями працював над просєвітою і органїзацїєю паранських Русинїв. Лїше для того, що п. Петрицкїй згодив ся на тї умовини, «Паранський комїтет» заплатив єму цїлу подорож до Бразилїї, на що запозичив ся і того довгу ще досї цїлого не сплатив, а наша редакцїя передала п. Петрицкoму по верх 400 книжок зібраних мїж нашими читачами, абї тї книжки роздїлив даром поміж рускї колонїї. П. Ст. Петрицкїй зломав данє прирєченє і коли прїїхав до Паранї, зніюхав ся сєйчас з кількома радикалами і почав кєртичну роботу проти оо. Василян, котрим бразилїйска Русь завдячує, що досї не спользувала ся або не спользує гальцїя. П. Петрицкїй для більшої поваги приєднав собі також титул «доктора» і почав в Курїтїбї лїчити хороби тїлеснї, а ширив моральну гангрену, підбурюючи Русинїв проти Василян. Але небавом паранське правительство заборонило єму уживати неправно присвоєного собі титулу «доктора» і там підтяло єго авторитет. П. Петрицкїй поїхав тоді зі столицї „на село людїй дурити“ і зачав торг книжками, якї дїстав до роздана даром. Зачав нїби просєвітну працю вправдї не для ідеї, але для удержаня себе. Се було би з єго сторони похвальним дїлом, якби не дальша єго кєртична праця проти оо. Василян. Але нашого мужика, хоч він не вмїє нї читати нї писати, не здурить перший-лїпший дурисвіт. Він пїзнав фарбованого лїса і не дав єму довго понаєати в однім мїсци. «Учитель» вєшталв ся, перенюхував по всїх колонїях, деби мїг найти прїгїдний терен для своєї агїтацїї, а вкїнци осїв на якїсь польскїй чи їмєцкїй колонїї і „відпочиває“, як сам пише про себе в амер. «Свободї». Як тяжко їшло єму «ради-

кальному пророкови», най говорять єго власнї слова, винятї зі згаданой дописи: „Збиравєм на друкарню, — пише він — зїбравєм двї сотки, а стративєм три. Тай учительювати некончє велика охота, бо відай лїпше в Галичинї свинї паєсти, як ту учительювати. Ту учитель мусить ходити від хати до хати з кошем на плєчах по своєю пенсїю, бо ту пенсїя в натуралїях осє як фасоля, бульба, курї, яйцї і т. п.“ Та здає ся, що і тї бульби та фасоль не хотїли давати колєвїсти тому, хто рав проти оо. Василян, довголїтних і ревних опїкунїв паранських руских посєлєнцїв. П. Ст. Петрицкїй може мати справдїшний жалє до паранських Русинїв, але вину мусить приписати собі самому.

— 3. Тов-а св. Ап. Петра: В мїсєцю жєвтнї в користь Тов-а прислалї в коронах: Вл. о. провїнцїял Плятовїд Фїліє 5, церква Успенська 5, оо: Давидович і Краєцкїй по 2, о. Бакович 2, уряд пар. в Зашковї від грмади 5, Народна Торговля 1000, дек. Н. раївскїй о. Танчаковскїй від членїв 50, о. Ів. Малиновскїй пар. Жукова 11, о. Роман Конєвчїк пар. Нївнїцї 6, дек. збаражскїй о. Рейтєровскїй від членїв 35, дек. скалатєскїй о. Герасам вїч від членїв 86:35, новопоставлєні прєсвїтерї, Гуляй Кость, Іванчук Нїкола, Кочїй Лев, Мандюк Нїкола, Подїсецкїй Емануїл, Процик Пєтро, Скоробогатїй Володимир, Пюрїк Іван, Штокалко Павло, Шаранєвич Михайло і Романович Михайло по 2, о. катєхит радї. Ал. Стефанович, радї. о. Євг. Гузар, о. Т. Лежогубскїй, о. до. Крипакєвич, о. Кєстїшан по 1, крїл дїа Дєлькєвич 2, о. Ігнат Левнїцкїй пар. Сущна 6, о. Ігнат Камєвскїй пар. в Уричу 10, неопрєсвїтер о. Прїйма Іван 2, дек. зборївскїй о. Пєтро Чумак від чєнїв 20. За жертви дякує і о дальшї просїть. — Видїл.

— 3. Відня доносєть нам: Огєї Добродїї зложилї (в коронах) до кїнця жєвтнї 1905 на рука нїднєсаного: на будову народногo театрї (а конто субєкр.) на вїказ Тов. їм Котляревскогo: др. Берєжнїцкїй і Дяків по 8, Грїнєвєцкїй Н. 7, Дугкєвич і Кузьмович по 5, Галиковскїй, Іванїцкїй, О. Кєтєцкїй, Назарук, Сїрєцкїй, Шєвчук, Федорович по 2, Глїбовнїцкїй 1:30, Даскалюк, Курдїяк по 1, Стафїняк 5:60, (добровїлнї датки), п. в. Оля Павлухївна, Рєшєтїловнїя по 5, Стефанович 2 — разом 62:90. — На отвєртє і удержанє рускїх шкїл: (а конто субєкр.): Шєарц 6, Кушнїр, Макар по 4, Гудя, Ситник по 3, Ф. З. 2:50, Стєльмахїв 2, Вїтвїцкїй 1:20, Дублянїця, Тустановскїй по 1, (добровїлнї датки) Дуднїцкїй, Назарук, Темнїцкїй по 1, Бардах 0:50, Бабин 0:30, Кїрнїцкїй, Попович по 0:20 — разом 31:90. — На народнїй фонд: розпродав марок за 4 К. — Виказанї квоти вислав нїднєсанїй чєками Касї щаднїччї на конто 830 584, 829,327 і 833 266. — Максим Дугкєвич, Відєнь IX, Weissenhausg 1.

Всячина.

— Страїк в Брoдах. Акордовї робїтнїки на зєлїзничїй стациї в Брoдах, котрї вїладовують товари з росїйскїх вагонїв, застраїкували, жадаючи виснїї платї. Досї плачєно їм 1:40 К від одного вагона. Страїкарї покликвали ся на те, що в Радивилївї бїльше платять робїтникам за таку працю. Начальник стациї покликав на мїсце страїкуючых до працї робїтнїкїв постїїних, а страїкарї вїбєрають ся а жалобою до директора зєлїзниць у Львовї.

— Демонстрацїйна новїсть. В недїлю устрїїли краківскї соціалїсти «демонстрацїйний прїход» докола Суконнїць якo мавїфєстацию за загальним правом голоєования. В тїм „прїходї“ взяло участь околу 7.000 осїб обох полїв. Много робїтнїкїв мало на палицях червонї хоруговки так що цїлий ранок маяв від червоности. Полїцїя усунула ся зовсїм і не мїшала порядку, якїй удержували самї робїтнїки з червоними опоясками на раменах.

— Воликанський обїд, 3 Парїжа доносєть, що в недїлю дня 5. с. м. дав парїсскїй Матїя в галї машин великий обїд, в котрїм мало брати участь 50.000 осїб. До обєслугї тої велїчєзної товци людїй замовлєно 3.500 кєльнєрїв. Потрїбнї до заєтави тарєлї в числї 150.000, уєтавлєнї один на другїм, утворили би вєжу десєть разїв висїну від вєжї Аїфлї. По 50.000 ножїв і ложок і 70.000 вилоч то дальша заєтава. Всї столи разом були довгї на 15 і пїв кїлм., а лавки на 11 кїлометрїв. Крім того уєтавлєно 3000 крїсел. Перед обїдом подано 3000 лїтрїв рїжних горївок. Крім того подано в часї пїру 25.000 фляшок вїна, 15.000 фляшок нїва, 6.000 фляшок молока і 10.000 фляшок мїнеральної водї. Вкїнци явило ся 5000 фляшок шампанїа і 4000 фляшок всїляких лїкєрїв. Потрїбнї на те всєо склянкї утворили би стови о висотї 10.000 метрїв. Поживи приладжєно на обїд 76.000 кїлограмїв.

Тєлєграми

з дня 14. надолїста 1905.

Відєнь. Мїнїстерєство рїльництвa пїдвїсїло на 1906. рїк субвєнцїю краківскoму Тов-у рїль-

ничoму з 35 на 53.000 К, а львївскoму Тов-у господарскoму з 66 5000 на 108.000 К.

Будапєшт. Сєнат унївєрсїтєту вїключив кількох студєнтїв за брутальнє поведєнє з ректором, а мїж иншими одного з недавних гостїй Вшєхполїакїв у Львовї.

Кількасот студєнтїв хотїло вчєра устрїїти в подвїрю полїтєхнїкї вїчє, але ректор не поєволив.

Відєнь Австрo угорскїй амбасадор в Берлїнї, Шєдєнї, повертаючи до Берлїна з відпускї, був у цїсаря на аудїєнцїї.

Пєтєрбург. Царєка родина переносїть ся з Пєтєрбургa до Царєскогo Сєла.

Льондон. З Пєтєрбургa доносєть, що нїнї або завтра має повїтити ся новий царєскїй указ в справї сєлянськїй. Сєлян мають увїльнїти від найтяжнїх тягарїв, а круг дїланя сєлянськoгo банку має ся розширїти, абї з него могли хлїборобї користати.

Могїлїв. Жїнка мїськогo радногo Черскогo пострїлила губернатора Глїнєвбєргa в єго внаєснїм домі пїдчас послуханя, на якє дїстала ся якo графїня Майдорфова.

Галицкїй соїм.

(Докїнчєнє вчєрашнїгo засїданя).

Внєсєня комїсїї в справї укравєлєня солї звучать: 1) соїм прїймає до вїдомостї справозданє кравєго видїлу про продаж солї пїд єго зарядом. 2) соїм поручає кравєму видїловї, щоби наново розпочав прєговори з правительством, змагаючи до перєнятї галицкїх салїн кравєвим видїлом в зарї (або вїнаїм, з уєтавлєнєм таких умовин, якї не умєншали би доходїв державногo скарбу копалєнь та вївозу, анї також не нарушали уряджєнь сїльного монополїю. А незалежно від дослїдїв і прєговорїв в справї перєнятї всїх салїн в заряд або вїнаїм краю, соїм поручає кравєму видїловї, щоби не уєтавав в старєнях о бєспрoволючнє побїльшєнє експїлоатациї копальнї потасових салїн в Калущї о заведєнє там продукцїй сконцєнтрованих потасових солїй та уповажнює єго до навязаня євєнтуально прєговорїв о перєнятє калускїх салїн у вїнаїм краю, коли правительствo не було би прїклонним побїльшити експїлоатациї тамошнїх копалєнь і завєсти там продукцїю сконцєнтрованих навозопих солїй. 4) соїм звїває правительствo, а) щоби конєчно управїльнїло продукцїю солї в галицкo-схїдних жупах в спосїб, догїдний для населєня, а) щоби у властївїй дєровї старало ся о загальнє знизжєнє цїн солї, а наразї абї бодай змагаєло до дальшого обнїжєня цїни солї для худоби, в) щоби годївцям худоби в околицях, де є сїльнї жєрєла, улєкшало о скїлько можности уживанє сїльнїї сїровнїцї.

По прийнятї свх внєсєнь, ухвалєно вїзвати правительствo, щоби як найскорше прїступило до будови зєлїзницї Львїв Берєжани-Пїдгаїцї, і позволено радам повїтовим в Пїдгаїцях, Берєжанах і Перємишлянах на зобов'язанє їменем повїтїв до покриваня євєнтуальних недоборїв сєї зєлїзницї. Уповажнює кравєвий видїл до прєговорїв з правительством в справї будови зєлїзницї Львїв-Камїнка струмїлова-Стоянїв; поручєно кравєму видїловї старати ся о основуванє по повїтах домїв прїтулку для калїк і убогих старцїв; ухвалєно побїльшити єтат кравєго зєлїзничогo бюра о трї їнжїнерскї посади і так само видїл тєхнїчно-дороговий. Вкїнци прїнято справозданя з кравєвих, господарскїх заведєнь в Дублянах по короткїй дискусїї, в якїй головнo п. Стаїнскїй критїкував хосєннїсть тих заведєнь для сїльскогo населєня і для рїльнїчїй господаркї взагалї.

(Нїнїшнє засїданє).

Перед год. 11. зачало ся засїданє вїдчитанєм пєтїцїй, внєсєнь та їнтерпєляцїй, а вїдтак з днєвногo порядку мотивували свої внєсєня пп. Бялоскурскїй і Швєд. З черги прїступлєно до дальшої дискусїї над Дублянами, в якїй члєн кравєго видїлу пос. Пїлят боронив прoграмї наук в дублянськїх заведєнях і потреби удержаня їнтернату зі згляду на вїдатнїсть науки. По промовах пп. Томашєвскогo і Струшкєвїча ухвалєно всї внєсєня кравєго

виділу, які зміряють до зятягнення позички в краєвм банку задля розширення рілничих заведе- нень і інтернату, як також інсталяції газонві і реконструкції газонві.

При справозданю комісії краєвого госпо- даретва що до годівлі худоби, жадав пос. О ле- сницький, щоби краєвий виділ поучив селян про можність увільнення від ліценціованя бугаїв. По відкиненю резолюції пос. Крамарчика прийнято резолюцію пос. Олесницького, щоби на годівлю худоби сойм призначив 100.000 К.

При справі уділюваня безпроцентових по- зичок до суми 5.000.000 корон, в протягу 10 літ від 1907 р. вивязала ся суперечка між ке. Па- стором а пос. Стапінським над цілком посторо- ровним предметом, бо над діяльністю польско- го кола у Відні. По Пасторі зажадав голосу Стапінський і критикував дальше польске коло дарма, що заступник маршалка звивав дер- жати ся предмету. Вкінці ректор політехвіки Відт вернувши до справи меліорацій заявив, що задля придбаня потрібного для неї техніч- ного персоналю треба би розширити дотичний відділ на техніці.

Засіданє треває дальше.

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.
від 1. до 16. надоліста 1905.
Нова сензаційна
програма.

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що пятниці High-Life пред- ставленє. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленям білетом на фотелі, льожі, і рядні крісла можна їхати даром на представленє ом- нібусами Колоссею, які ждуть коло Віденської Каварні.

Вже незадовго появить ся з друку:
ІЛЮСТРОВАНІЙ
МУЗИЧНИЙ КАЛЕНДАР
на рік 1906.
Чистий дохід з розпродажи призначений
— як торік — на будову руского на- родного театру у Львові.

Сей календар поручають з найлучшої сторони: практичність, дешевість і постійна вартість. На зміст складають ся: а) Календарним і добірни статі займаючи однаково і для немусиків; б) „Небесні Співці“, драматична алегорія С. Яри- чевського, справлена і розширена автором. Річ патріотична і гарна, надаючи ся до сценічних вистав, без великих заходів, для аматорських кружків — вкінці в) перша повість в рускій лі- тературі музичній п. в. „Короткий начерк науки гармонії і композиції“ о. В. Матюка з числен- ними примірами в нотах. Все разом коштує — лиш в дорозі переділати — francs 1 корону. По видрукуваню ціна буде висша.

Замовляти належить завчасу переказами почт. під адресою: Р. Заріцький Львів, ул. Сикстус- ска ч. 62. При більших замовленях за готівку, для Боянів і учеників 10% опушту.

Лев Лопатинський.
Перед і за кулісами
та другі оповіданя.
— — — Ціна 1 К. — — —
Зміст: *Перед і за кулісами.* — Будник 417.
— Ягоди. — Атак серця. — Збиточ- ники. — Акторске щастє.
Набути можна в Ставропільській книгарні.

Мутки **CORTEL** можна набувати в „Со- нільськм Базарі“ у Львові і у всіх торговлях в краю

Товариство взаїмного кредиту
„Джістер“
стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)
приймає вкладки до опроцентованя на 4 проц. і оплачує за вкладчиків податок рентовий; для ошадження коштів посянки можна присилати гроші чеками Щадницької поштової; вкладати може кождий, навіть і нечлени; на жаданя звертає ся вкладку кождого часу, навіть без виводіженя (за есколтом).
ПОЗИЧКИ уділяє „Джістер“ своїм членам на 6 проц. сплату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2-річних вносьть рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотекі або доброї поруки.
На парцеляцію і купню більших обшарів треба звертати ся за позичками до „Джістера“.
Членами можуть бути тільки члени обезпечені в „Джістрі“.
Чистий зиск розділяє ся межі членів яко дивіденди від уділів і на добродійні цілі. — До- тепер уділив „Джістер“ на церкви, бурси, школи і т. д. 31.738 К.
Стан фондів Товар. кредитов. „Джістер“ 31/12 1904
Вкладки: 1,783.673 К.
Удїли членів: 133.117 К.
Ф. резервовий і ин.: 26.576 К.
Позички уділені: 1,616.402 К.
Цінні паперя: 123.627 К.
Льокації: 189.456 К.
На рах. біжучім: 81.968 К.

Ц. к. упр. гал. акц.
Банк
Гіпотечний
Відділ депозитовий
приймає вклади і сплачує завдатки на рахунок біжучий, призначає до пере- хованя паперя вартості і дал. на них ліценція.
Крім того, може ся полібно як в інстич. депозитовий т. зв.
Сбереженя в банків (Savings Deposits)
За оплатою 10 до 70 корон річ- но, депозитар дістає в сталеній касі панцирній сховок до виключного ужат- ку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може свої май- но або важні документи.
Під тим зглядом цюробить Банк гіпотечний як найдогіднійш зарядженя.
Привнеси дотично того рода depo- зитів одержати можна безплатно у від- ділі депозитовий.

До
Америки
і Канади
перевозить найдешевше і busидко
ЛІНІЯ КУНАРДА
заступництво для Галичини
ЙОСИФ АЙЛЄ
у Львові, улица Браєрівска ч. 6.

Розклад залізничних поїздів від 1. мая 1905. (Час середно-європейський).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець):	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець):
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:15	до Іцкан, Яс, Потутор, Керезмезе, Чорткова
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Керезмезе	6:30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Гусятина
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	6:55	до Яворова
7:29	з Лавочного, Пешту, Борислава, Калуша	7:30	до Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава
7:50	з Рави рускої, Сокала	8:25	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги,
8:05	з Станиславова, Жидачева	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Освєнцима
8:15	з Самбора, М. Ляборча, Сянока, Хирова	9:00	до Самбора, Хирова, Івонича, Н. Санча,
8:18	з Яворова	9:20	до Іцкан, Калуша, Потутор
8:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	10:55	до Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Делятина,
10:05	з Коломиї, Жидачева, Потутор, Керезмезе	Заліщик	
10:35	з Рашева, Лавочного, Калуша, Любачева	11:10	до Белзца, Сокала, Любачева
11:45	з Ярослава, Стрия, Борислава	2:00	посп. до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів,
11:55	з Підволочиск, Гусятина, Кошичанець, Козови	Кошичанець, Чорткова, Заліщик, Гусятина	
1:30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча	2:40	посп. Іцкан, Потутор, Калуша, Чорткова, Керез-
1:40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуша, Заліщик, Кін-	мезе	
1:50	з Самбора, Ясла, Сянока, Івонича	2:50	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги
2:30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Гр-	2:55	до Лавочного, Дрогобича, Калуша
	малова, Гусятина, Кошичанець, Козови	4:10	до Рашева, Любачева, Хирова.
3:45	з Стрия	4:20	до Самбора, Хирова, Сянока
4:32	з Яворова	5:50	до Коломиї, Жидачева.
5:00	з Сокала, Белзца, Любачева	5:58	до Яворова
5:25	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Освєнцима	6:25	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
5:45	з Іцкан, Жидачева, Калуша, Новоселці	6:35	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги,
8:40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	7:30	до Рави рускої
9:10	з Іцкан, Чорткова, Потутор, Керезмезе	9:00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
9:50	з Самбора, Хирова, Сянока, Ясла	10:05	до Перемишля, Хирова, Івонича
9:20	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	10:40	до Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делятина, Сучави
10:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Кошичанець, Заліщик, Сваля, Іваня пустога, Гусятина	10:55	до Самбора, Хирова, Законаного
10:50	з Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава,	11:00	до Кракова, Відня, Броцлава, Варшави
12:20	посп. з Іцкан, Яс, Царгорода, Жидачева, Заліщик	11:05	до Підволочиск
2:31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	Іваня п., Скали, Гусятина, Потутор	
	на дворець „Підзамче“	11:10	до Стрия, Дрогобича, Борислава
7:00	з Підволочиск, Одеси, „Біла“, Бродів	12:45	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги
2:15	посп. з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів,	2:51	посп. до Іцкан, Калуша
5:15	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Заліщик, Потутор, Іваня пустога, Скали, Гусятина, Грималова	4:15	до Кракова, Відня, Броцлава, Берліна, Праги,
10:02	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Кошичанець, Чорткова, Заліщик, Іваня п., Скали, Гусятина		з дворця „Підзамче“
		6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
		11:15	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Потутор
		2:13	посп. Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
		9:23	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів

ЗАМІТКА: Час середно-європейський рїзняєт ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12. год. 36 ми. часу львівського. — Нічні години від 6. вечер до 5:55 рано обєдєно рамками. — Звичайні білети їзди як і всіяні пишні білети, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. можна набувати в мі- стовім бюрі ц. к. держ. залізниць, Пасаж Гавсманя ч. 9.

Видає і відповідає за редакцію: Лев Лопатинський.

З друкарні В. А. Шийковського.